

Розвиток діалогічного мовлення в дітей-логопатів засобами проектної технології

Діти із загальним недорозвитком мовлення (ЗНМ) страждають на різні складові розлади, за яких у малюків порушені процеси формування всіх компонентів мовленнєвої системи: звуковимови, фонематичних процесів, формування словникового запасу, граматичної будови за нормального слуху та інтелекту. Виходячи з цього, для дітей із ЗНМ важливо знайти правильні шляхи формування діалогічного мовлення.

Упровадження нових освітніх технологій особистісно-орієнтованого навчання на заняттях з дошкільниками – це передумова активної пізнавальної діяльності дітей: нестандартна, цікава, творча робота викликає в них інтерес до знань і сприяє емоційному, духовному та інтелектуальному розвитку.

Однією з новацій є проектна діяльність, яка спрямована на збір інформації про будь-який об'єкт чи явище. У процесі проектної діяльності діти вчаться грамотно, логічно, творчо висловлювати свої думки, використовуючи засоби художньої виразності. Переваги цієї технології в тому, що вона дає дитині можливість стати активним учасником навчально-виховного процесу, а значить, і власного розвитку. Поетапова реалізація проекту допомагає тримати в пам'яті близькі цілі й задачі, а також план виконання проекту.

Для виконання завдань із розвитку діалогічного мовлення доцільно використовувати різні ігрові методи та прийоми, які органічно вписуються в життя дитини. Коли вчитель-логопед проводить на занятті проектну діяльність, він ознайомлює дітей з її особливостями, вчить планувати роботу як повноцінну та усвідомлену діяльність.

У роботі можна широко використовувати інтерактивні методи та прийоми, які дозволяють дітям самостійно, ініціативно діяти, сприяють розвитку творчої уяви, дають можливість вибирати найвлучніші мовленнєві засоби для креативного відновлення запропонованого мовленнєвого матеріалу. Мовленнєві моделі не тільки допомагають наочно уявити якість об'єкта, а й модифікувати його та експериментувати з ним.

Види рекомендованих до роботи методів і прийомів:

- активне моделювання;
- мікрофон;
- неперервні думки;
- творча діяльність;
- інтелектуальні хвилинки;
- чарівні перевтілення;
- спільнота допитливих;
- дослідницький фартух;
- крісло мрійника (оповідача, казкаря);
- хвилинки милування;
- хвилинки спілкування;
- скринька сюрпризів;
- бюро знахідок;
- ключі відкриттів;
- піраміда питань;
- дерево цілей;
- скарбничка несподіванок.

Проектне навчання дітей із вадами розвитку дає змогу:

- оволодівати базовими навичками і фундаментальними процесами (читання, письмо, мовлення, математичними поняттями), уміти застосовувати їх на практиці;
- розвивати кожну дитину як творчу особистість, здатну до практичної діяльності в певній галузі;
  - залучати кожну дитину до активного пізнавального процесу;
  - формувати навички пошукової та дослідницької діяльності, розвивати критичне мислення;
  - виявляти свої здібності у груповій співпраці, набуваючи комунікативних умінь.

Метод проектів дає змогу педагогам залучати батьків до збору потрібної інформації, аналізу отриманих даних, оформлення й презентації проекту. Така співпраця сприяє активізації участі батьків у житті групи (класу), навчального закладу, зміцнює контакти педагога із сім'єю дитини.

Проектний підхід допомагає наблизити навчальний процес до життя, до потреб дітей, а головне – робить навчання цікавим і змістовним, а процес набуття знань – простішим і доступнішим.

Рекомендована література:

1. Белято О. Особливості використання проектної діяльності засобами мистецтва. – ж-л «Дефектолог», 2010, № 10. – с.12-16.
2. Вовчик О. Використання проектної технології в навчанні дітей з особливими потребами. – ж-л «Дефектолог», 2009, № 9. – с.3-8.
3. Козинець Р. Метод проекту – вимога часу (вісті з курсів). – ж-л «Дефектолог», 2007, № 11. – с.13-16.
4. Кошарська Л. Проектна діяльність в умовах спецшколи-інтернату. – ж-л «Дефектолог», 2011, № 2. – с.12-15.
5. Макаренко А. Інформаційні підсумкові проекти за програмою «Крок за кроком». – ж-л «Дефектолог», 2011, № 1. – с.55-60.
6. Ульяненко Л.В. Розвиток діалогічного мовлення в дошкільників зі ЗНМ засобами проектної технології. – ж-л «Логопед», 2013, № 12. – с.17-25.
7. Філатова Л. Проектування та реалізація корекційно-виховної роботи в умовах спецшколи-інтернату. – ж-л «Дефектолог», 2012, № 12. – с.4-5.